

DUAL

Voorwaarden Aansprakelijkheid

Versie 1.1
2026

DUAL

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Algemene Voorwaarden	5
1 Begripsomschrijvingen	5
2 Omvang van de dekking.....	9
3 Uitsluitingen.....	12
4 Schade	16
5 Premiebetaling en schade-uitkeringen	16
6 Wijziging van het risico	19
7 Duur en Einde van de Verzekering	20
8 Toepasselijk recht.....	20
9 Sanctiewet- en regelgeving.....	20
10 Geschillen en klachtenprocedure	21
11 Mededelingen.....	21
12 Privacy.....	21
Bijzondere Voorwaarden.....	22
Rubriek I – Algemene Aansprakelijkheid.....	22
13 Nadere dekkingsomschrijving	22
14 Aanvullende uitsluitingen.....	24
Bijzondere voorwaarden	25
Rubriek II – Werkgeversaansprakelijkheid	25
15 Aanvullende begripsomschrijvingen.....	25
16 Nadere dekkingsomschrijving	25
17 Aanvullende uitsluitingen.....	27
Bijzondere voorwaarden	28
Rubriek III – Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting).....	28
18 Nadere dekkingsomschrijving	28
19 Aanvullende uitsluitingen.....	28
Bijzondere voorwaarden	30
Rubriek IV – Beroepsaansprakelijkheid.....	30
20 Nadere dekkingsomschrijving	30

Inhoudsopgave

21	Aanvullende uitsluitingen.....	30
	Bijzondere voorwaarden	32
	Rubriek V – Beroepsaansprakelijkheid Ontwerp & Bouw.....	32
22	Aanvullende begripsomschrijvingen.....	32
23	Dekkingsomschrijving.....	33
24	Aanvullende dekking	33
25	Aanvullende uitsluitingen.....	35

Voor de in deze algemene en bijzondere voorwaarden *cursief* gedrukte begrippen, zijn in artikel 1 of in de rubrieken een definitie opgenomen.

Deze *verzekering* is een overeenkomst tussen *verzekeringnemer* en *verzekeraars*.

Deze overeenkomst beantwoordt - tenzij partijen uitdrukkelijk anders zijn overeengekomen - aan het vereiste van onzekerheid als bedoeld in artikel 7:925 BW, indien en voor zover de door een *derde* geleden *schade* op vergoeding waarvan jegens een *verzekerde aanspraak* wordt gemaakt, het gevolg is van *handelen of nalaten* waarvan voor partijen ten tijde van het sluiten van de verzekering onzeker was dat daaruit *schade* voor de *derde* was ontstaan dan wel naar de normale gang van zaken nog zou ontstaan.

Bij het afsluiten van de verzekering baseren *verzekeraars* zich op de opgaven in het aanvraagformulier, de bij de aanvraag verstrekte gegevens, alsmede op de financiële gegevens van *verzekerde*. Onder deze gegevens dient tevens te worden verstaan alle informatie die door de *verzekerde* openbaar wordt gemaakt op een voor het publiek toegankelijke wijze, ongeacht of deze informatie door de *verzekeringnemer* is verstrekt bij het aanvragen van de verzekering. Al deze gegevens vormen de basis van deze verzekering en vormen een integraal onderdeel van deze verzekering.

Indien deze verzekering een voortzetting is van een eerder door verzekeraars afgegeven verzekering, wordt de beslissing van *verzekeraar* over de voortzetting mede gebaseerd op de in dat kader opgevraagde gegevens en op de reeds ontvangen informatie voor de betreffende eerder afgesloten verzekering.

Op deze verzekering is de mededelingsplicht zoals vastgelegd in artikel 7:928 BW van toepassing. Indien niet aan de verplichtingen uit dit artikel wordt voldaan, is artikel 7:930 BW van toepassing, waarin onder meer wordt bepaald wanneer de verzekeraars de uitgekeerde bedragen mogen verlagen en wanneer er in het geheel geen uitkering verschuldigd is.

Tenzij uit deze algemene voorwaarden uitdrukkelijk anders blijkt geldt ten aanzien van afwijkingen of tegenstrijdigheden van voorwaarden tussen het polisblad, de clausules, de algemene- en bijzondere voorwaarden dat:

- het polisblad voor de clausules, de algemene- en bijzondere voorwaarden gaat;
- de clausules voor de algemene- en bijzondere voorwaarden gaat;
- bijzondere voorwaarden voor algemene voorwaarden gaan.

Algemene Voorwaarden

1 Begripsomschrijvingen

1.1 Verzekering

Het door *verzekeraars* ondertekende polisblad met de daarbij behorende algemene voorwaarden en bijzondere voorwaarden en clausules.

1.2 Verzekeringnemer

De op het polisblad genoemde *verzekeringnemer* die de verzekering met *verzekeraars* is aangegaan.

1.3 Verzekerde(n)

1.3.1 De *verzekeringnemer*

1.3.2 Andere in de polis als *verzekerde(n)* opgenomen natuurlijke, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden.

1.3.3 De vennoten, commissarissen en bestuurders van de *verzekerde(n)* als genoemd in de artikelen 1.3.1 en 1.3.2, handelend als zodanig.

1.3.4 De ondergeschikten, stagiaires, vrijwilligers, van de *verzekerden* als genoemd in de artikelen 1.3.1 tot en met 1.3.4, voor zover zij werkzaamheden verrichten binnen het raam van de *verzekerde hoedanigheid*.

1.3.5 Alle rechtspersonen en/of vennootschappen dan wel soortgelijke lichamen naar Nederlands recht, vanaf het moment dat verzekeringnemer daarin al dan niet rechtstreeks voor 50 % of meer belang verkrijgt,

1.3.6 Voormalige verzekerden, indien en voor zover het werkzaamheden betreft die zij in de hoedanigheid van verzekerde, in de zin van art. 1.5 hebben verricht in de periode dat zij nog *verzekerde* waren in de zin van art. 1.3.1 t/m 1.3.5

1.4 Verzekeraar(s)

DUAL Europe GmbH - Dutch branch handelend onder de naam DUAL Benelux, gevestigd Westersingel 98, 3015 LC te Rotterdam. Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 89908805 en bij de Autoriteit Financiële Markten onder 12049354, al dan niet handelend als gevolmachtigd agent van op de polis vermelde risicodragers alsmede zij die gezamenlijk het verzekerde risico dragen, ieder voor zijn aandeel in het verzekerde bedrag.

1.5 Verzekerde hoedanigheid

De bedrijfsactiviteiten van *verzekerde* als omschreven in de polis.

1.6 Makelaar

De bemiddelaar bij deze verzekering als genoemd in de polis.

1.7 Derde(n)

Iedereen met uitzondering van

- a. de aansprakelijk gestelde *verzekerde(n)*; en
- b. de rechtspersonen en/of natuurlijke personen die in een economische- of organisatorische eenheid met één of meer *verzekerden* verbonden zijn.

1.8 Schade

1.8.1 Personenschade

Letsel of aantasting van de gezondheid van personen, al dan niet de dood ten gevolge hebbend, met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.8.2 Zaakschade

1.8.2.1 Beschadiging, vernietiging of verlies van zaken van *derden* met inbegrip van de op geld waardeerbare gevolgen hiervan.

1.8.2.2 Als *zaakschade* wordt tevens beschouwd het verontreinigd of vuil worden van zaken of het zich daarop of daarin bevinden van vreemde stoffen.

1.8.3 Zuivere vermogensschade

Schade niet zijnde *personenschade* of *zaakschade*.

1.9 Milieuaantasting

De uitstoot, lozing, doorsijpeling, loslating of ontsnapping van enige vloeibare, vaste of gasvormige stof, voor zover die een prikkelende of besmetting of bederf veroorzakende of een verontreinigende werking heeft in of op de bodem, de lucht, het oppervlaktewater of enig(e) al dan niet ondergronds(e) water(gang).

1.10 Bereddingskosten

Kosten van bijzondere maatregelen die door of vanwege *verzekeringnemer* of een *verzekerde* worden getroffen en redelijkerwijs geboden zijn om het onmiddellijk dreigend gevaar van *schade* af te wenden waarvoor -indien gevallen- een *verzekerde* aansprakelijk zou zijn en de verzekering dekking biedt, of om die *schade* te beperken. Onder kosten van maatregelen wordt in dit verband mede verstaan *schade* aan zaken die bij het nemen van de hier bedoelde maatregelen worden ingezet.

1.11 Aanspraak

Een tegen *verzekerde* ingestelde *aanspraak* tot vergoeding van *schade*, voortvloeiend uit een *handelen of nalaten*.

Aanspraken, al dan niet tegen meer *verzekerden* ingesteld, worden als één *aanspraak* beschouwd als deze met elkaar verband houden of uit elkaar voortvloeien, of uit hetzelfde *handelen of nalaten* voortvloeien of uit een opeenvolgend *handelen of nalaten* met dezelfde oorspronkelijke oorzaak voortvloeien en worden geacht bij *verzekeraars* te zijn aangemeld ten tijde dat de eerste *aanspraak* is aangemeld.

1.12 Omstandigheden

Een of meer feiten waaruit een reële dreiging van een *aanspraak* kan worden afgeleid. Als zodanig worden beschouwd feiten ten aanzien waarvan *verzekerde* concreet kan meedelen uit welk *handelen of nalaten* de *aanspraak* kan voortvloeien en van wie de *aanspraak* kan worden verwacht.

1.13 Handelen of nalaten

Een *handelen of nalaten* van *verzekerde* of *cyberincident* van of voor rekening van *verzekerde* waaruit een *aanspraak* voortvloeit. Met een gedraging van *verzekerde* wordt gelijkgesteld een schadeval dat uitsluitend vanwege een aan *verzekerde* toebehorende hoedanigheid krachtens de wet of de in het verkeer geldende opvattingen voor rekening van *verzekerde* komt.

1.14 Verzekeringsperiode

De periode van de ingangsdatum van de *verzekering* tot de beëindigingsdatum van de *verzekering*.

1.15 Verzekeringsjaar

Elke op elkaar aansluitende periode van 12 maanden vanaf de op het polisblad genoemde ingangsdatum van de *verzekering*. In het geval deze periode korter is dan 12 maanden dan geldt deze kortere periode ook als een *verzekeringsjaar*.

1.16 Eigen risico

Het op het polisblad vermelde bedrag waarmee de *schade* per *aanspraak* wordt vermindert en welk bedrag altijd voor rekening blijft van *verzekeringnemer*.

1.17 Ongeval

Een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een natuurlijk persoon inwerkend geweld.

1.18 Werkgeversaansprakelijkheid

De wettelijke aansprakelijkheid van *verzekerde* in de hoedanigheid van werkgever tegenover ondergeschikten.

1.19 Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)

De wettelijke aansprakelijkheid voor *schade* van *derden* veroorzaakt door plotselinge *milieuaantasting*.

1.20 Productaansprakelijkheid

De wettelijke aansprakelijkheid voor *producten* verstrekt aan *derden*.

1.21 Beroepsaansprakelijkheid

De wettelijke of contractuele aansprakelijkheid voor *handelen of nalaten* welke is ontstaan binnen de *verzekerde hoedanigheid*.

1.22 Producten

Zaken inclusief de verpakking, het etiket, de handleiding en de bijsluiter, geproduceerd verkocht geleverd gedistribueerd bewerkt geconstrueerd gerepareerd onderhouden ontworpen getest geïnstalleerd of behandeld door of namens *verzekerde*.

1.23 Computersysteem

Elke computer, hardware, software, communicatiesysteem, elektronisch apparaat (inclusief, maar niet beperkt tot, smartphone, laptop, tablet, wearable device), server, cloud of microcontroller, inclusief een soortgelijk systeem of enige configuratie daarvan, inclusief bijbehorende invoer, uitvoer, gegevensopslagapparaat, netwerkapparatuur of back-upfaciliteit, eigendom van of beheerd door *verzekerde* of een andere partij.

1.24 Cyber incident

- Elk falen van de beveiliging van een *computersysteem*, inclusief maar niet beperkt tot ongeoorloofde, kwaadwillige of criminele toegang tot of gebruik van het *computersysteem*, denial-of-service-aanval, ontvangst of overdracht van kwaadaardige code door een *computersysteem*, diefstal of verlies van hardware die wordt gebruikt voor het opslaan of toegang krijgen tot beschermde persoonlijke informatie of bedrijfsinformatie of diefstal van een wachtwoord of andere inloggegevens om toegang te krijgen tot het *computersysteem*
- Elke fout of omissie of een reeks van daarmee verband houdende fouten of omissies met betrekking tot de toegang tot, de verwerking van, het gebruik of bediening van een computersysteem;
- Elke gedeeltelijke of totale onbeschikbaarheid of falen of een reeks van daarmee verband houdende onbeschikbaarheden of falen om toegang te krijgen tot, te verwerken, te gebruiken of te bedienen van een *computersysteem*.

1.25 Data

Informatie, feiten, concepten, code of enige andere informatie van welke aard dan ook die wordt vastgelegd of verzonden in een vorm die kan worden gebruikt, geopend, verwerkt, verzonden of opgeslagen door een *computersysteem*.

2 Omvang van de dekking

2.1 Aansprakelijkheid

- 2.1.1 Verzekerd is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door *derden* geleden schade in verband met *handelen of nalaten* in de *verzekerde hoedanigheid*, zulks met inachtneming van de in de polis van toepassing verklaarde voorwaarden en rubrieken.
- 2.1.2 Voorwaarde voor dekking is dat de *aanspraak* tijdens de *verzekeringsperiode* of de termijn als genoemd in artikel 2.7 tegen *verzekerde* is ingesteld en de *aanspraak* in die periode schriftelijk bij *verzekeraars* is gemeld en de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de verzekering bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijkgestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 2.1.3 Indien een *omstandigheid* tijdens de *verzekeringsperiode* voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.
- 2.1.4 Andere *verzekerden* dan *verzekeringnemer* kunnen slechts rechten aan deze verzekering ontleen door een daartoe strekkende schriftelijke verklaring, door *verzekeringnemer* tegenover *verzekeraars* afgelegd.

2.2 Verzekerde bedrag

Verzekeraars vergoeden voor alle *verzekerden* tezamen per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* boven het eigen risico ten hoogste de in de polis genoemde *verzekerde(sub)limieten* voor aansprakelijkheid als opgenomen in de polis.

2.3 Cumulatie

Indien in geval van *schade* de aansprakelijkheid van *verzekerde* onder meer dan één van de van toepassing verklaarde rubrieken verzekerd is, zullen de *verzekerde bedragen* van deze rubrieken niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde *verzekerde bedrag* per *aanspraak* respectievelijk per *verzekeringsjaar* gelden. Indien ingeval van *schade* meerdere eigen risico's van toepassing zijn, zullen de eigen risico's niet cumuleren. Per *aanspraak* zal nimmer meer dan eenmaal het hoogste van toepassing zijnde eigen risico gelden.

2.4 Extra vergoedingen

Verzekeraars vergoeden zonodig maar binnen het *verzekerde bedrag* per *aanspraak* of per *verzekeringsjaar* de hierna genoemde kosten:

- 2.4.1 De *bereddingskosten*.
- 2.4.2 De kosten van verweer, waaronder worden verstaan alle door of met toestemming van *verzekeraars* gemaakte kosten van verweer en rechtsbijstand, ook al gaat het om ongegronde *aanspraken* of om een strafvervolgning.
- 2.4.3 De wettelijke rente over het door de verzekering gedekte deel van de hoofdsom.
- 2.4.4 Het eigen risico is niet van toepassing op deze extra vergoedingen.

2.5 Dekkingsgebied

Het dekkingsgebied van deze verzekering is de gehele wereld.

Niet gedekt zijn echter aanspraken:

- gebaseerd op het recht van de Verenigde Staten van Amerika en/of
- gebaseerd op gerechtelijke uitspraken door een rechtsprekende instantie in de Verenigde Staten van Amerika indien die voortvloeien uit door verzekerde en/of
- geleverde en/of gefactureerde zaken aan en/of verrichte en/of gefactureerde werkzaamheden voor cliënten in de Verenigde Staten van Amerika.

2.6 Inloopdekking

Aanspraken of omstandigheden die voortvloeien uit een handelen of nalaten dat plaatsvond voor aanvang van de verzekering, zijn gedekt onder de verzekering.

2.7 Namelding

- 2.7.1 Bij een gehele of gedeeltelijke oversluiting van een door een *verzekeraar* geaccepteerd aandeel of bij beëindiging van deze verzekering geldt voor de uitleg van de artikelen 13,16,18 en 20
- 2.7.2 dat *omstandigheden* die vóór de oversluiting/beëindiging bij *verzekerde* bekend zijn alsmede *aanspraken* tot schadevergoeding die vóór de oversluiting/beëindiging tegen *verzekerde* zijn ingesteld, maar nog niet bij *verzekeraars* zijn gemeld, met inachtneming van het bepaalde in artikel 4 worden geacht bij *verzekeraars* te zijn gemeld op het moment direct voorafgaand aan de oversluiting/beëindiging, mits de schriftelijke melding aan *verzekeraars* binnen drie (3) maanden na de oversluiting/beëindiging heeft plaatsgevonden.
- 2.7.3 Indien *verzekeraars* overeenkomstig het bepaalde in artikel 7.1 van hun recht gebruik maken de verzekering te beëindigen, heeft *verzekeringnemer* het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot één (1) jaar te verlengen voor *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten*, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum. *Verzekeraars* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.4 Indien de verzekering eindigt wegens opheffing van het bedrijf of beëindiging van het beroep van *verzekerde*, als bedoeld in artikel 7.2 heeft de *verzekeringnemer* het recht om vóór de beëindigingsdatum de termijn van aanmelden tot vijf (5) jaar te verlengen voor *aanspraken*, die voortvloeien uit een *handelen of nalaten*, dat heeft plaatsgevonden vóór de beëindigingsdatum. *Verzekeraars* hebben het recht voor deze verlenging een aanvullende premie en/of aanpassing van de voorwaarden te bedingen.
- 2.7.5 Voorwaarden voor melding van *aanspraken* als hiervoor bedoeld zijn:
- a. dat de *aanspraken* voortvloeien uit *handelen of nalaten* van *verzekerde* dat heeft plaatsgevonden voor het moment van beëindiging van de *verzekering*;
 - b. dat de beslissing tot verlenging en de betaling van de voor de verlenging verschuldigde premie binnen 60 dagen na de datum van beëindiging van de *verzekering* door *verzekeraar* is ontvangen;
 - c. alle verschuldigde premies zijn voldaan;
 - d. de *verzekering* minimaal een aaneengesloten *verzekeringperiode* van 12 maanden heeft gehad.
- 2.7.6 Voor *aanspraken* aangemeld binnen de in de artikelen 2.7.3 en 2.7.4 genoemde termijnen van één (1) respectievelijk vijf (5) jaar, geldt dat deze worden toegerekend aan het *verzekeringjaar* direct voor de beëindigingsdatum.

2.8 Samenloop

In afwijking van het bepaalde in artikel 7:961 BW geldt het volgende:

- 2.8.1 Indien blijkt dat een door deze verzekering gedekte *aanspraak* eveneens onder (een) andere verzekering(en) is gedekt of daarop gedekt zou zijn als deze verzekering niet zou hebben bestaan, geldt dat onderhavige verzekering uitsluitend de schade vergoedt die het bedrag te boven gaat waarop *verzekerde* elders aanspraak kan maken respectievelijk dekking biedt voor het verschil in voorwaarden. Een eigen risico dat krachtens die andere verzekering(en) wordt gelopen is van de dekking uitgesloten
- 2.8.2 Als in de andere verzekering(en) eenzelfde bepaling voorkomt als genoemd in het vorige lid of een bepaling met een soortgelijke strekking of als de schaderegeling onder die verzekering(en) problemen oplevert, dan nemen *verzekeraars* de *schade* in behandeling. *Verzekeraars* vergoeden tot een bedrag gelijk aan de schadevergoeding die zou zijn betaald als de andere verzekering(en) niet zou(den) hebben bestaan. De *verzekerde* verplicht zich hierbij om in dat geval zijn vordering op de *verzekeraars* van de andere verzekering(en) aan *verzekeraars* te cederen voor het bedrag dat *verzekeraars* betalen boven hetgeen zij verschuldigd zijn op grond van artikel 2.8.1, of (indien in de andere verzekering(en) een gelijke samenloopbepaling voorkomt) op grond van het geldende recht.

2.9 Hoofdelijke aansprakelijkheid

De verplichtingen van de onderschrijvende *verzekeraars* onder deze verzekering zijn beperkt tot de omvang van ieders individuele aandeel in het verzekerde bedrag.

De onderschrijvende *verzekeraars* zijn niet verantwoordelijk voor een aandeel in het verzekerde bedrag van een mede-onderschrijvende *verzekeraar* die om welke reden dan ook niet aan zijn verplichtingen voldoet.

3 Uitsluitingen

3.1 Bekende aanspraken en omstandigheden

Uitgesloten van dekking zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* voortvloeiende uit *aanspraken* en *omstandigheden* die bij *verzekerde* ten tijde van het aangaan van de *verzekering* bekend waren of behoorden te zijn.

3.2 Sancties en Terrorisme

Uitgesloten van dekking zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* in verband met de door de Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs (het VNAB) op het moment van de schademelding meest recent gedeponeerde clausules inzake Sancties en Terrorisme.

3.3 Opzet

In afwijking van het bepaalde in artikel 7:952 BW zijn niet gedekt *aanspraken* tot vergoeding van *schade*, als die *schade* voor de aansprakelijkgestelde *verzekerde* het beoogde of zekere gevolg is van zijn *handelen of nalaten*.

Wel gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door zijn ondergeschikte(n) opzettelijk veroorzaakte *schade*, mits *verzekerde* ter zake van de opzettelijk veroorzaakte *schade* geen verwijt treft. Bij de toepassing van deze uitsluiting bij rechtspersonen zal slechts het opzet van de bestuurder in de zin van boek 2 Burgerlijk Wetboek worden beschouwd als opzet van de rechtspersoon; bij vennootschappen onder firma of commanditaire vennootschappen alleen het opzet van een beherend vennoot.

3.4 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

Uitgesloten van dekking zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die voortvloeien uit een boete-, vrijwarings-garantie-, schadevergoedingsbeding en dergelijke, behalve voor zover *verzekerde* ook zonder het hiervoor bedoelde beding aansprakelijk zou zijn geweest.

Uitgesloten blijven echter contractueel verschuldigde vergoedingen zoals te verlenen kortingen, restituties en dergelijke die door *verzekerde* verschuldigd zijn of worden.

3.5 (Op)geleverde zaak/verrichte werkzaamheden

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van:

- 3.5.1 *Zaakschade* aan zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd.
- 3.5.2 De kosten van terugroepen, verbeteren, vervangen of herstellen van de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* (op)geleverde zaken, tenzij deze kosten zijn aan te merken als *bereddingskosten*.
- 3.5.3 *Schade* die bestaat uit kosten die betrekking hebben op het verbeteren, herstellen, opnieuw uitvoeren en alsnog uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* uitgevoerde werkzaamheden met inbegrip van de hieruit voortvloeiende verdragings*schade*.
- 3.5.4 *Schade* die bestaat uit honorarium, salaris, onkosten en dergelijke van *verzekerde* dat *verzekerde* als gevolg van een *handelen of nalaten, aanspraak of omstandigheid* niet kan vorderen of dat de derde het recht heeft het honorarium, salaris, onkosten en dergelijke van *verzekerde* terug te vorderen.
- 3.5.5 De uitsluitingen als omschreven in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden ook voor de *schade* voortvloeiende uit het niet of niet naar behoren kunnen gebruiken van de (op)geleverde

zaken of verrichte werkzaamheden, ongeacht door wie de *schade* is geleden of de kosten zijn gemaakt

- 3.5.6 Wordt door zaken die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd *zaakschade* toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.

Wordt door werkzaamheden die door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn uitgevoerd *zaakschade* toegebracht aan andere zaken die eerder door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* zijn (op)geleverd, dan gelden de in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 genoemde uitsluitingen niet voor die andere zaken.

De uitsluitingen als genoemd in de artikelen 3.5.1 tot en met 3.5.3 gelden echter wel als de (op)geleverde zaken of de verrichte werkzaamheden onderwerp zijn van één en dezelfde overeenkomst.

3.6 Cyber en data

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die direct or indirect veroorzaakt is, verband houdt met of voortvloeit uit enige:

- *cyber incident*;
- schending van de wet en regelgeving inzake gegevensbescherming;
- onrechtmatige toegang tot *data*, evenals de illegale of ongeoorloofde openbaarmaking of verwerking van *data*, evenals het verlies, de vernietiging of diefstal van een computer, elektronisch apparaat, hardware of onderdeel daarvan dat *data* bevat.

Deze uitsluiting geldt niet voor *personenschade* en/of *zaakschade*.

3.7 Opzicht

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *zaakschade* aan zaken die is veroorzaakt gedurende de tijd dat *verzekerde* of iemand namens *verzekerde* deze zaken daadwerkelijk vervoert, bewerkt, behandelt, bewoont, huurt, leent, gebruikt, bewaart of om welke reden dan ook onder zich heeft.

Deze uitsluiting geldt niet voor de uit deze *zaakschade* voortvloeiende *personenschade* en *zaakschade*.

Deze uitsluiting geldt ook niet met betrekking tot:

- 3.7.1 Werkzaamheden bij derden.

Aanspraken tot vergoeding van *zaakschade* aan zaken van *derden*, die is veroorzaakt tijdens de werkzaamheden bij die *derden*, voor zover het zaken betreft die geen onderwerp zijn van de uit te voeren overeenkomst en/of waaraan op het moment van de schadeveroorzaking geen werkzaamheden werden verricht.

- 3.7.2 *Zaakschade* aan zaken van ondergeschikten.

Aanspraken tot vergoeding van *zaakschade* aan zaken van ondergeschikten waarvoor *verzekerde* als werkgever aansprakelijk is.

- 3.7.3 *Zaakschade* die door een brandverzekeraar is of zou zijn vergoed.

Aanspraken tot vergoeding van *zaakschade* aan zaken, die *verzekerde* anders dan in huur, pacht, bruikleen of bewaarneming onder zich had, indien en voor zover deze *schade*:

- is vergoed en wordt verhaald door een brandverzekeraar, of
- is veroorzaakt door brand, ontploffing, water, stoom, neerslag en/of blusmiddelen en deze schade, indien deze verzekerd zou zijn geweest, zou zijn vergoed en verhaald door een brandverzekeraar.

3.7.4 Schade aan vervoermiddelen.

Aanspraken tot vergoeding van *zaakschade* aan vervoermiddelen die is veroorzaakt gedurende de tijd dat deze voor laden of lossen aanwezig zijn op of zich bevinden in de onmiddellijke nabijheid van de terreinen van *verzekerde* of daar waar *verzekerde* werkzaamheden verricht.

3.7.5 Tentoonstellingen.

Aanspraken tot vergoeding van *schade* aan gebouwen en/of terreinen die aan een *verzekerde* - al dan niet tegen betaling - ter beschikking zijn gesteld voor deelneming aan tentoonstellingen, beurzen en manifestaties.

3.8 Motorrijtuigen

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die is veroorzaakt met of door een motorrijtuig in de zin van de [*Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen (WAM)*] met aanvullingen en wijzigingen. Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

3.8.1 Aanhangwagens.

Schade die is veroorzaakt met of door aanhangwagens, die na van een motorrijtuig te zijn losgemaakt of losgeraakt, veilig buiten het verkeer tot stilstand zijn gekomen.

3.8.2 Laden/Lossen.

Schade die is veroorzaakt met of door lading bij het laden of lossen van een motorrijtuig.

3.8.3 Lading.

Schade die is veroorzaakt met of door lading die zich bevindt op dan wel valt of gevallen is van een motorrijtuig.

3.8.4 Passagier.

Schade die is veroorzaakt door een *verzekerde* als passagier van een motorrijtuig. Bij *zaakschade* aan het motorrijtuig zelf zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.7.

3.8.5 Motorrijtuig in gebruik bij ondergeschikten.

De aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever voor *schade*, waarbij de *schade* is veroorzaakt met of door een motorrijtuig, waarvan de *verzekerde* geen eigenaar, bezitter of houder is en dat bij een ondergeschikte in gebruik was.

3.8.6 De in 3.8.1 tot en met 3.8.5 omschreven dekking geldt evenwel nimmer ter zake van de aansprakelijkheid voor *schade* waarvoor voor de aansprakelijkgestelde *verzekerde* een verzekeringsplicht bestaat krachtens de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (WAM) of een analoge buitenlandse wet.

3.9 (Lucht)vaartuigen

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die is veroorzaakt met of door een (lucht)vaartuig. Deze uitsluiting geldt echter niet voor:

3.9.1 *Personenschade* die is toegebracht met of door een vaartuig.

3.9.2 *Schade* die is veroorzaakt door een *verzekerde* als passagier van een (lucht)vaartuig. Bij *zaakschade* die is toegebracht aan het (lucht)vaartuig zelf, zal geen beroep worden gedaan op de uitsluiting Opzicht als omschreven in artikel 3.7.

3.9.3 *Zaakschade* die is toegebracht met of door pontons, bakken, roeiboten en andere vaartuigen zonder motoren voor eigen voortstuwing, dan wel met motoren voor eigen voortstuwing van niet meer dan 3 kW.

Zaakschade die is toegebracht met of door vaartuigen met een waterverplaatsing van 20 m3 of meer blijft echter uitgesloten.

3.10 Atoomkernreacties en molest

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die is veroorzaakt door optredende bij, of voortvloeiende uit atoomkernreacties, onverschillig hoe deze zijn ontstaan, waarbij energie vrijkomt zoals kernfusie, kernsplijting, kunstmatige en natuurlijke radioactiviteit en dergelijke.

Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *schade* die is veroorzaakt door of ontstaan uit molest. Onder molest is te verstaan:

Gewapend conflict: elk geval waarin staten of andere georganiseerde partijen elkaar, of althans de één de ander, gebruikmakend van militaire machtsmiddelen, bestrijden. Onder gewapend conflict wordt mede verstaan het gewapend optreden van een Vredesmacht der Verenigde Naties.

Burgeroorlog: een min of meer georganiseerde gewelddadige strijd tussen inwoners van eenzelfde staat waarbij een belangrijk deel van de inwoners van die staat betrokken is.

Opstand: georganiseerd gewelddadig verzet binnen een staat, gericht tegen het openbaar gezag. Binnenlandse onlusten: min of meer georganiseerde gewelddadige handelingen op verschillende plaatsen binnen een staat.

Oproer: een min of meer georganiseerde plaatselijke, gewelddadige beweging, gericht tegen het openbaar gezag.

Muiterij: een min of meer georganiseerde gewelddadige beweging van leden van enige gewapende macht, gericht tegen het gezag waaronder zij gesteld zijn.

Deze nadere omschrijving vormt een onderdeel van de tekst, die door het Verbond van Verzekeraars op 2 november 1981 ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage is gedeponerd.

3.11 Niet nakomen bereddingsplicht

Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van *schade* indien de *verzekeringnemer* of de *verzekerde* heeft nagelaten maatregelen te nemen ter voorkoming of vermindering van *schade* als bedoeld in artikel 7:957 BW voor zover daardoor de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad.

3.12 Asbest

Niet gedekt is de *aansprakelijkheid* van *verzekerden* voor door *derden* geleden *schade* die is veroorzaakt door, voortgevloeid uit of verband houdt met asbest of asbesthoudende zaken.

4 Schade

4.1 Verplichtingen bij schade

- 4.1.1 Zodra *verzekerde* op de hoogte is of behoort te zijn van een *aanspraak* of van *omstandigheden* die voor *verzekeraars* tot een uitkeringsplicht kan of kunnen leiden, is *verzekerde* verplicht die *aanspraak* of *omstandigheden* zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is, aan *verzekeraars* te melden.
- 4.1.2 *Verzekerde* is verplicht binnen redelijke termijn aan *verzekeraars* alle inlichtingen en bescheiden, zoals aansprakelijkstellingen, dagvaardingen en stukken betreffende strafvervolgning te verschaffen die voor *verzekeraars* van belang zijn om de aansprakelijkheid en hun uitkering plicht te beoordelen.
- 4.1.3 *Verzekerde* is verplicht zijn volle medewerking te verlenen en alles na te laten wat de belangen van *verzekeraars* zou kunnen schaden. *Verzekerde* is verplicht zich te onthouden van het erkennen van aansprakelijkheid.

4.2 Gevolgen niet nakoming van de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen bij schade

- 4.2.1.1 Aan deze verzekering kunnen geen rechten worden ontleend indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 4.1 genoemde verplichtingen niet is nagekomen, voor zover daardoor de belangen van *verzekeraars* zijn geschaad. Van het schaden van de belangen van *verzekeraars* is geen sprake bij een terechte erkenning van aansprakelijkheid of bij een erkenning van louter feiten
- 4.2.2 Elk recht op uitkering komt te vervallen, indien *verzekerde* één of meer van de in artikel 4.1.1 of 4.1.2 genoemde verplichtingen niet is nagekomen met het opzet de *verzekeraars* te misleiden, tenzij de misleiding het verval van recht niet rechtvaardigt.

4.3 Schaderegeling

Verzekeraars belasten zich met de regeling en vaststelling van de schade. Zij hebben het recht benadeelde derden rechtstreeks schadeloos te stellen en met hen schikkingen te treffen. Bestaat de vergoeding van schade uit periodieke uitkeringen en is de waarde daarvan met inachtneming van andere uitkeringen hoger dan het *verzekerde* bedrag, dan wordt de duur of de hoogte van die uitkeringen, naar de keuze van *verzekerde*, naar evenredigheid verminderd. Aanspraken van benadeelde derden tot vergoeding van personenschade zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

5 Premiebetaling en schade-uitkeringen

5.1 Begripsomschrijvingen

- 5.1.1 Onder “*premie*” wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan de met de verzekering verband houdende overige verschuldigde bedragen.
- 5.1.2 Onder “*verzekerde*” wordt voor de toepassing van dit artikel mede verstaan *verzekeringnemer* alsmede ieder ander die de premie verschuldigd is.

5.2 Premie

- 5.2.1 De *makelaar* neemt op zich de premie als eigen schuld aan de *verzekeraar(s)* te zullen voldoen op het moment dat deze krachtens de verzekeringsovereenkomst verschuldigd wordt door de *verzekerde*. Tenzij uitdrukkelijk anders is of wordt overeengekomen zal betaling van de premie door de *makelaar* plaatsvinden door creditering van *verzekeraar(s)* in rekening-courant voor de krachtens de verzekeringsovereenkomst door de verzekerde verschuldigde premie, op welk moment de *verzekerde* jegens *verzekeraar(s)* zal zijn gekweten.
- 5.2.2 *Verzekerde* is gehouden de premie aan de *makelaar* te vergoeden. Ingeval de verzekering via een tweede tussenpersoon is gesloten en de *verzekerde* aan deze tweede tussenpersoon heeft betaald, is de *verzekerde* door deze betaling tegenover de *makelaar* eerst gekweten, wanneer deze tweede tussenpersoon aan de *makelaar* de premie heeft vergoed.
- 5.2.3 Onverminderd de aansprakelijkheid van *verzekerde* tot betaling van de verschuldigde premie aan de *makelaar*, zal de verzekering slechts van kracht zijn voor de termijn waarvoor de premie aan de *makelaar* is betaald alsmede voor de termijn, waarvoor de *makelaar* *verzekerde* krediet heeft verleend. *Verzekerde* zal bij de interpretatie hiervan geacht worden krediet te hebben gehad, tenzij *verzekerde* dit schriftelijk is opgezegd.
- 5.2.4 Door het tot stand komen van de verzekering is de *makelaar* door de *verzekerde* onherroepelijk gemachtigd *verzekeraar(s)* tussentijds van hun verplichtingen uit de verzekeringsovereenkomst te ontslaan indien de *verzekerde* of, ingeval via een tweede tussenpersoon is gesloten, deze tweede tussenpersoon nalaat de premie aan de *makelaar* te voldoen.
- De *makelaar* zal *verzekeraar(s)* niet van hun verplichtingen ontslaan zonder *verzekerde* vooraf schriftelijk van zijn voornemen in kennis te hebben gesteld.
- 5.2.4.1 In geval de verzekerde in staat van faillissement of surséance van betaling geraakt eindigt het onder 5.2.3. genoemde krediet onmiddellijk en zijn verzekeraars ontslagen van hun verplichtingen uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst als hiervoor onder 5.2.4. genoemd. Deze rechtsgevolgen treden in door het enkele uitspreken van het faillissement of de surséance zonder dat voorafgaande ingebrekestelling is vereist. De curator of bewindvoerder is gedurende een maand na de datum van het uitspreken van het faillissement of de surséance, of, indien dit later is, tot 14 dagen nadat de makelaar de curator of bewindvoerder over het vervallen van het krediet, het ontslag van de verzekeraars van hun verplichtingen en van de bevoegdheid tot eventueel doen herleven van de dekking in kennis heeft gesteld, bevoegd om de dekking te laten herleven, ook ten aanzien van na de datum van faillissement of surséance gevallen schaden, indien en voor zover de curator of bewindvoerder de totaal verschuldigde premie heeft betaald.

5.3 Schade-uitkeringen en Premierestituties

- 5.3.1 Tenzij de rechthebbende *verzekerde* anders wenst en dit vooraf schriftelijk aan *verzekeraars* heeft medegedeeld zal de *makelaar verzekeraars* in rekening-courant voor de verschuldigde schade-uitkeringen en premierestituties debiteren. *Verzekeraars* zullen daardoor zijn gekweten, zodra de schade-uitkering door de rechthebbende zal zijn ontvangen, respectievelijk met de rechthebbende zal zijn verrekend in overeenstemming met de wet dan wel een tussen de rechthebbende en de *makelaar* bestaande regeling. Indien de *verzekeraars* de schadepeningen hebben betaald aan de *makelaar* en deze in gebreke blijft om deze aan de rechthebbende door te betalen, kunnen *verzekeraars* de schadepeningen van de *makelaar* terugvorderen indien zij tot hernieuwde betaling worden aangesproken door de rechthebbende. Indien de *makelaar* de van *verzekeraars* ontvangen schadepeningen heeft doorbetaald aan de tweede tussenpersoon, maar deze laatste in gebreke blijft voor doorbetaling zorg te dragen, zal de *makelaar* de schadepeningen van de tweede tussenpersoon kunnen terugvorderen indien de *makelaar* hetzij door de rechthebbende wordt aangesproken tot rechtstreekse betaling, hetzij de *verzekeraars* die schadepeningen van de *makelaar* terugvorderen, zoals in dit lid voorzien.
- 5.3.2 De *makelaar* zal de schade-uitkeringen en premierestituties aan de rechthebbende afdragen. De *makelaar* is evenwel tot niet meer gehouden dan tot betaling van het saldo dat resteert na verrekening van deze schade-uitkeringen en premierestituties met ten tijde van het ontstaan van de afdrachtverplichting al dan niet opeisbare doch reeds vaststaande vorderingen op *verzekerde* uit hoofde van welke verzekering ook. Deze verrekening zal evenwel niet plaatsvinden bij verzekeringen die aan toonder of order zijn gesteld, tenzij de verzekeringnemer tot de uitkering is gerechtigd en bij verplichte aansprakelijkheidsverzekeringen. Indien op het recht op uitkering een pandrecht rust als bedoeld in artikel 3:229 BW, ofwel een voorrecht als bedoeld in art 3:283 BW, alsook in geval van een onverplichte verzekering tegen aansprakelijkheid, zal de verrekening zich niet verder uitstrekken dan tot hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is ter zake van de verzekering waarop de uitkering wordt gedaan.
- 5.3.3 Aanspraken van benadeelde *derden* tot vergoeding van de *personenschade* zullen worden behandeld en afgewikkeld met inachtneming van het bepaalde in artikel 7:954 BW.

5.4 Naverrekening

- 5.4.1 Indien de premie wordt gebaseerd op veranderlijke gegevens (zoals jaarloon of jaarlijkse omzet), is *verzekeringnemer* verplicht om, op verzoek van *verzekeraars*, de gegevens te verschaffen, die nodig zijn om de definitieve premie vast te stellen.
- 5.4.2 Indien *verzekeringnemer* de gevraagde gegevens niet of niet tijdig verstrekt, hebben *verzekeraars* het recht de definitieve premie op basis van naar redelijkheid geschatte gegevens vast te stellen.
- 5.4.3 Naar gelang de definitieve premie hoger of lager is dan de voorschotpremie, zal het meerdere alsnog aan *verzekeringnemer* in rekening worden gebracht respectievelijk zal het mindere alsnog aan *verzekeringnemer* worden gerestitueerd, uiteraard met inachtneming van een eventueel van toepassing zijnde minimumpremie.

6 Wijziging van het risico

6.1 Verzekerde hoedanigheid

De premie en voorwaarden gelden voor de activiteiten van *verzekerde(n)* binnen de in de polis omschreven hoedanigheid.

6.2 Wijziging activiteiten

Indien deze activiteiten in belangrijke mate worden gewijzigd zijn *verzekeraars* bevoegd een verandering van premie en/of voorwaarden aan de orde te stellen

6.3 Mededeling wijzigingen

Verzekeringnemer dient *verzekeraars* binnen een redelijke termijn over de wijziging te informeren; de dekking blijft echter onverminderd van kracht.

6.4 Aanpassing van de voorwaarden

Indien deze wijziging een zodanige verzwaring van het risico met zich meebrengt dat *verzekeraars* niet dan wel tegen gewijzigde premie en/of voorwaarden deze verzekering wensen voort te zetten, zullen *verzekeraars* zulks binnen dertig (30) dagen na ontvangst van de in artikel 6.3 bedoelde kennisgeving aan *verzekeringnemer* medelen, met dien verstande dat:

6.4.1 Indien de premie en/of voorwaarden worden gewijzigd *verzekeringnemer* gedurende dertig (30) dagen na kennisgeving daarvan het recht heeft deze wijziging te weigeren. De dekking voor de nieuwe activiteiten vervalt dan met ingang van de dag dat *verzekeraars* de kennisgeving van die weigering hebben ontvangen.

6.4.1.1 Indien *verzekeraars* aan *verzekeringnemer* medelen de nieuwe activiteiten niet onder de verzekering te willen dekken, heeft *verzekeringnemer* gedurende dertig (30) dagen na kennisgeving daarvan het recht de verzekering te beëindigen. De *verzekering* vervalt dan met ingang van de dag dat *verzekeraars* de kennisgeving daarvan hebben ontvangen.

6.5 Verzuim mededeling wijzigingen

Indien verzuimd is aan *verzekeraars* mededeling te doen als bedoeld in artikel 6.3 zijn *verzekeraars* slechts gehouden die schade te vergoeden, welke ook ten laste van *verzekeraars* zou zijn gekomen als de activiteiten van *verzekerde(n)* binnen de in de polis omschreven hoedanigheid niet waren gewijzigd.

7 Duur en Einde van de Verzekering

7.1 Aanvang en verlenging

De *verzekering* begint op de ingangsdatum en eindigt op de contractvervaldatum om 00.00 uur. De *verzekering* wordt echter stilzwijgend verlengd met de in de polis aangegeven termijn, tenzij de *verzekering* minstens twee maanden vóór de contractvervaldag schriftelijk door *verzekerde*, of drie maanden vóór de contactvervaldag door (een) *verzekeraar(s)* is opgezegd. Een gedane opzegging is slechts van kracht, indien zij tot de contractvervaldatum van de *verzekering* wordt gehandhaafd en zal, indien zij voor die datum wordt herroepen, geacht worden nimmer te hebben plaatsgehad.

7.2 Einde van de verzekering

De *verzekering* eindigt, naast in vorig artikel genoemde gevallen:

1. op het moment van het uitspreken van het faillissement van *verzekeringnemer*;
2. op het moment van beëindiging van de bedrijfs- en beroepsactiviteiten (staking) van *verzekeringnemer* en/of de gezamenlijke *verzekerden*. Onder beëindiging van de activiteiten van *verzekeringnemer* en/of de gezamenlijke *verzekerden* wordt in het kader van dit artikel niet verstaan de beëindiging in verband met een (dreigend) faillissement, surseance van betaling of een wijziging in eigendom(-sverhouding) van *verzekeringnemer* en/of de gezamenlijke *verzekerden*;
3. op het moment waarop de beslissing tot overname van *verzekeringnemer* of de beslissing tot liquidatie van *verzekeringnemer* wordt genomen;
4. per de ingangsdatum van een wijziging van premie en/of voorwaarden overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 6.4, in het geval *verzekeringnemer* niet akkoord gaat met deze wijziging.

8 Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is Nederlands recht van toepassing. Alle geschillen die uit deze *verzekering* en de uitvoering daarvan mochten voortvloeien en die niet ingevolge de klachtenregeling worden opgelost, worden ter beslechting voorgelegd aan de bevoegde sector van de Rechtbank Rotterdam die dan in eerste instantie bij uitsluiting bevoegd is over dergelijke geschillen te oordelen.

9 Sanctiewet- en regelgeving

De door de Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs (het VNAB) op het moment van de melding van de schade of omstandigheid meest recent gedeponeerde clausules inzake Sanctiewetgeving en Terrorisme zijn ook op deze *verzekering* integraal van toepassing.

10 Geschillen en klachtenprocedure

Als u niet tevreden bent met onze dienstverlening, zullen we ons best doen dit zo snel mogelijk op te lossen. Als u een klacht wilt indienen, kunt u contact met ons opnemen op:

DUAL Benelux¹
Westersingel 98
3015 LC Rotterdam
Nederland
Telefoonnummer: +31(0)103229006
E-mail: complaints@dualeurope.com

Als u niet tevreden bent over de wijze waarop uw klacht wordt behandeld, kunt u zich vervolgens wenden tot:

Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (Kifid)
Postbus 93257
2509 AG Den Haag
Nederland
Telefoonnummer: +31 (0)70 333 8999
E-mail: consumenten@kifid.nl

U kunt de klacht ook rechtstreeks aan de bevoegde rechter voorleggen.

Alle geschillen betreffende deze verzekeringsovereenkomst zijn onderworpen aan de uitspraak van de bevoegde rechter te Rotterdam.

11 Mededelingen

11.1 Mededelingen aan de makelaar

Verzekeraars en *verzekerde(n)* kunnen alle voor elkaar bestemde mededelingen rechtsgeldig aan de *makelaar* doen.

11.2 Mededelingen aan verzekerde(n)

Alle mededelingen door de *makelaar* aan *verzekerde(n)* kunnen rechtsgeldig geschieden aan het laatste aan de *makelaar* bekendgemaakte adres van de op het polisblad en/of het polisaanhangsel vermelde *verzekerde(n)*.

12 Privacy

Bij DUAL verzamelen en gebruiken we regelmatig informatie die individuen kan identificeren ("persoonsgegevens"), inclusief verzekerde personen of eisers. We zijn ons bewust van onze verantwoordelijkheden om zorgvuldig met uw persoonsgegevens om te gaan, deze te beschermen en te voldoen aan de toepasselijke gegevensbeschermingswetten.

Bezoek onze website voor ons privacy- & gegevensbeschermingsbeleid en een samenvatting van dit beleid en de verplichtingen op het gebied van privacy binnen DUAL:
<https://www.dualinsurance.com/nl-en/privacy-and-data-protection-policy>

¹ DUAL Benelux is een handelsnaam van DUAL Europe GmbH, Dutch Branch

Bijzondere Voorwaarden

Rubriek I – Algemene Aansprakelijkheid

13 Nadere dekkingsomschrijving

13.1 Algemene aansprakelijkheid

- 13.1.1 Verzekerd onder deze rubriek is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de algemene voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerde bedrag en het *eigen risico*, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *personenschade* en *zaakschade* van *derden*, mits
- 13.1.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *verzekeringperiode* of de termijn als genoemd in artikel 2.7 en tevens tijdens deze periode schriftelijk bij *verzekeraars* is gemeld; en
- 13.1.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 13.1.2 Indien een omstandigheid tijdens de *verzekeringperiode* voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak of omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak of omstandigheid* wordt toegerekend.

13.2 Onderlinge aansprakelijkheid

In afwijking van artikel 1.7 van de algemene voorwaarden worden *verzekerden* ten opzichte van elkaar en onderling als *derden* beschouwd.

13.3 Bezoekers

- 13.3.1 Deze verzekering dekt mede de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor *personenschade* van bezoekers van het bedrijf van *verzekerden* - indien *verzekerden* de wens tot schadevergoeding te kennen geven - zonder dat er bij *verzekerden* schuld aanwezig is, dan wel indien er schulduitsluitende, -verminderende of -beperkende omstandigheden of gronden zijn en *verzekerden* zich daarop niet wensen te beroepen.
- 13.3.2 In deze regeling wordt onder "bezoekers" verstaan deelnemers aan door of ten behoeve van *verzekerden* georganiseerde ontvangsten zoals excursies, open dagen, bezichtigingen, bedrijfsbezoeken, alsmede afnemers van *verzekerden* en degenen die namens die afnemers handelen of in verband met transacties tussen *verzekerden* en hun afnemers optreden. De vaststelling van de hoogte van de schade vindt plaats als ware *verzekerde* aansprakelijk conform Nederlands recht.
- 13.3.3 Aan deze clausule kunnen geen rechten worden ontleend indien *verzekerden*, de getroffen bezoeker(s) en/of de rechtverkrijgenden en/of rechtsopvolgers van de getroffen bezoeker(s) nalaten of weigeren om op verzoek van *verzekeraars* hun rechten tegen mogelijke aansprakelijke *derden* aan *verzekeraars* over te dragen.
- 13.3.4 *Aanspraken* tot vergoeding van hetgeen in lid 1 wordt bepaald zijn gedekt tot EUR 500.000,-- als deel van het verzekerde bedrag per aanspraak en EUR 1.000.000,-- als maximum per *verzekeringsjaar*.

13.4 Dekking gebouwen en/of terreinen onder opzicht

- 13.4.1 In afwijking van artikel 3.7 van de algemene voorwaarden zijn mede gedekt aanspraken tot vergoeding van *zaakschade* met betrekking tot gebouwen en/of terreinen die de *verzekeringnemer* of de tot schadevergoeding aangesproken verzekerde in huur, bruikleen of krachtens enige andere soortgelijke overeenkomst onder zijn opzicht heeft.
- 13.4.2 Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *zaakschade* met betrekking tot deze gebouwen en/of terreinen als gevolg van brand en/of ontploffing.
- 13.4.3 Niet gedekt zijn aanspraken tot vergoeding van schade inherent aan het gebruik van deze gebouwen en/of terreinen.
- 13.4.4 Niet gedekt zijn *aanspraken* tot vergoeding van *zaakschade* aan deze gebouwen en/of terreinen in verband met de verontreiniging en/of aantasting van bodem, lucht of water.

13.5 Motorrijtuigen

- 13.5.1 In aanvulling op en gedeeltelijke afwijking van artikel 3.8 van de algemene voorwaarden geldt dat:
- 13.5.1.1 Indien en voorzover het *verzekeren* van aansprakelijkheid ten aanzien van motorrijtuigen ter plaatse en ten tijde van schadeveroorzaking krachtens enige wet verplicht is, loopt deze *verzekering* als *excedent* van, respectievelijk als verschil in voorwaarden met hetgeen aldus verzekerd dient te zijn, dan wel verzekerd is, indien dit de omvang van de verplichte verzekering overschrijdt.
- 13.5.1.2 Gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerden* voor door *derden* geleden *schade* veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen waarvan de *verzekerden* genoemd in art. 1.3.2. of de tot schadevergoeding aangesproken *verzekerden* geen eigenaar zijn of waarover zij niet uit hoofde van huurkoop en/of leasing beschikken dan wel waarvan zij geen verzekeringsplichtige houder zijn in de zin van de WAM of een analoge buitenlandse wet.

13.6 Zakenreizen

In afwijking van artikel 2.5 van de algemene voorwaarden geldt voor zakenreizen een wereldwijd dekkinggebied.

13.7 Aansprakelijkheidsverhogende bedingen

In afwijking van het bepaalde in artikel 3.4. van de algemene voorwaarden ter zake van een vrijwaringbeding is wel verzekerd de aansprakelijkheid voor *schade* die voor *verzekerden* voortvloeit uit voorwaarden waarop:

- werkzaamheden zijn aangenomen en uitgevoerd;
- materialen, materieel, gebouwen, terreinen en/of personen aan *verzekerden* (al dan niet tegen betaling) ter beschikking zijn gesteld;
- zaken aan *verzekerden* zijn geleverd of (al dan niet tegen betaling) ter beschikking zijn gesteld;
- *verzekerden* deelnemen aan tentoonstellingen, beurzen en dergelijke;
- diensten aan *verzekerden* zijn verleend, werkzaamheden voor *verzekerden* zijn verricht en dergelijke;
- vergunningen en/of concessies aan *verzekerden* zijn verleend tot het op bepaalde manieren en/of bepaalde plaatsen verrichten van werkzaamheden, het verlenen van diensten en dergelijke.

13.8 Aansprakelijkheid onbemande luchtvaartuigen (drones)

- 13.8.1 In afwijking van artikel 3.9 van de algemene voorwaarden is mede gedekt de aansprakelijkheid voor *zaakschade* en *personenschade* door onbemande luchtvaartuigen met een totale startmassa van minder dan 25 kg
- 13.8.2 Gebruik van onbemande luchtvaartuigen in gebieden waar dit niet is toegestaan, blijft in afwijking van lid 1 niet gedekt.

14 Aanvullende uitsluitingen

14.1 Milieuaantasting

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* van *derden* in verband met *milieuaantasting*.

14.2 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

14.3 Beroepsaansprakelijkheid

Niet verzekerd onder deze rubriek is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* gedekt onder Rubriek IV Beroepsaansprakelijkheid.

Bijzondere voorwaarden

Rubriek II – Werkgeversaansprakelijkheid

15 Aanvullende begripsomschrijvingen

In deze rubriek wordt *personenschade* onderscheiden naar *personenschade* ten gevolge van een:

15.1 Ongeval

Onder een ongeval wordt verstaan:

Een plotseling van buitenaf en ongewild op het lichaam van een ondergeschikte inwerkend geweld.

15.2 Beroepsziekte

Onder een beroepsziekte wordt verstaan:

Een aantasting van de gezondheid van een ondergeschikte, niet zijnde het gevolg van een ongeval.

16 Nadere dekkingsomschrijving

16.1 Algemeen

16.1.1 Verzekerd onder deze rubriek is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de algemene voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerde bedrag en het *eigen risico*, de aansprakelijkheid van *verzekerde* als werkgever tegenover ondergeschikten, mits

16.1.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *verzekeringperiode* of de termijn als genoemd in artikel 2.7 en tevens tijdens deze periode schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld; en

16.1.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijk gestelde *verzekerde* niet bekend was.

16.1.2 Indien een *omstandigheid* tijdens de *verzekeringperiode* voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak of omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak of omstandigheid* wordt toegerekend.

16.2 Goed werkgeverschap (artikel 7:611 BW)

- 16.2.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 1.8 wordt onder *schade* eveneens verstaan de door een ondergeschikte van *verzekerde* als genoemd in artikel 1.3.1 t/m 1.3.3 geleden *schade* in verband met een ongeval, als gevolg waarvan door de ondergeschikte *zaakschade en/of personenschade* wordt geleden en waarvoor de hiervoor genoemde *verzekerde* op grond van artikel 7:611 BW een behoorlijke verzekering (of vergoeding ten behoeve van een dergelijke verzekering) had dienen te verzorgen.
- 16.2.2 Indien ten tijde van de in artikel 16.2.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten een SVI, WEGAM of een vergelijkbare verzekering (hierna te noemen: andere polis) van kracht is, biedt de onderhavige *verzekering* - in afwijking van het bepaalde in artikel 3.8. – eveneens dekking als de *schade* is veroorzaakt door of toegebracht met motorrijtuigen, echter met inachtneming van de navolgende aanvullende bepalingen;
- 16.2.2.1 Indien de andere polis geen aansprakelijkheidsverzekering betreft, wordt artikel 2.8 van de algemene voorwaarden vervangen door de navolgende bepaling:
- 16.2.2.2 De schadevergoeding onder die andere polis wordt in mindering gebracht op de schadevergoeding ingevolge de door dit artikel verleende dekking.
- 16.2.2.3 Uitgesloten blijft echter:
- Schade* veroorzaakt tijdens deelname aan wedstrijden, straatraces, snelheidsproeven of -ritten;
 - Schade* waarbij de bestuurder van het motorrijtuig onder zodanige invloed van alcoholhoudende drank en/of enig bedwelmend, opwekkend of geneesmiddel verkeerde, dat hij niet in staat kon worden geacht het motorrijtuig naar behoren te besturen, dan wel door de wet of overheid is of zou zijn verboden;
 - Schade* waarbij de feitelijke bestuurder niet in het bezit is van een geldig voor het motorrijtuig wettelijk voorgeschreven rijbewijs, dan wel de bestuurder de rijbevoegdheid is ontnomen of onvoorwaardelijk is ontzegd.
- 16.2.2.4 De uitsluitingen als omschreven in artikelen 16.2.2.3.b en 16.2.2.3c gelden niet ten aanzien van *schade* geleden door ondergeschikten die aantonen dat de daarin genoemde *omstandigheden* zich buiten hun weten en tegen hun wil hebben voorgedaan en dat hen daarvan geen enkel verwijt treft.
- 16.2.2.5 Indien ten tijde van de in artikel 16.2.1 genoemde *schade* ten behoeve van de daar genoemde ondergeschikten geen andere polis van kracht is, wordt artikel 3.8.1 t/m 3.8.6 ten aanzien van de in artikel 16.2.1 genoemde dekking geacht te zijn doorgehaald.

Een eventueel toepasselijk *eigen risico* voor *zaakschade of personenschade* geldt, afhankelijk van de aard van de in eerste instantie door de ondergeschikte ten gevolge van het ongeval geleden *schade (zaakschade of personenschade)*, ook met betrekking tot de in artikel 16.2.1 bedoelde *schade*.

16.3 Werkgeversaansprakelijkheid onbemande luchtvaartuigen (drones)

- 16.3.1 In afwijking van artikel 3.9 van de algemene voorwaarden is mede gedekt de aansprakelijkheid voor *personenschade* van ongeschikten door onbemande luchtvaartuigen, ongeacht of er een luchtvaartverzekering is afgesloten.
- 16.3.2 In afwijking van artikel 16.3.1 is niet gedekt de aansprakelijkheid voor *schade*:
 - 16.3.2.1 Door het gebruik van vergunningsplichtige onbemande luchtvaartuigen waarvoor geen vergunning is afgegeven;
 - 16.3.2.2 Door het gebruik van onbemande luchtvaartuigen in gebieden waar dit niet is toegestaan.

17 Aanvullende uitsluitingen

17.1 Voorschrift van overheidswege

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van arbeidsomstandigheden, indien zulks is geschied in opdracht van of met goedvinden van *verzekerde(n)*.

Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde*, die door een lid van de directie is belast met bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerdergenoemde voorschriften.

Bijzondere voorwaarden

Rubriek III – Milieuaansprakelijkheid (plotselinge aantasting)

18 Nadere dekkingomschrijving

18.1 Algemeen

- 18.1.1 Verzekerd is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de algemene voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerde bedrag en het *eigen risico*, de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *personenschade en zaakschade van derden* in verband met een *milieuaantasting* die plotseling en onzeker is en niet het rechtstreekse gevolg is van een langzaam (in-)werkend proces, mits
- 18.1.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *verzekeringsperiode* of de termijn als genoemd in artikel 2.7 en tevens tijdens deze periode schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld; en
- 18.1.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijkgestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 18.1.2 Indien een omstandigheid tijdens de *geldigheidsduur* van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

19 Aanvullende uitsluitingen

19.1 Werkgeversaansprakelijkheid

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid als werkgever tegenover ondergeschikten.

19.2 Bereddingskosten eigen locatie

Verzekeraars vergoeden nimmer kosten door wie ook gemaakt teneinde de *milieuaantasting* op en de gevolgen daarvan voor een locatie van *verzekerde* te beperken of ongedaan te maken, behoudens voor zover verzekerde aantoont, dat deze kosten tevens *bereddingskosten* zijn.

19.3 Overtreding voorschriften

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor *schade* ten gevolge van een *handelen of nalaten* dat bewust in strijd is met enig van overheidswege gegeven voorschrift ter zake van het milieu, indien zulks is geschied in opdracht of met goedvinden van *verzekerde(n)*. Indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is, wordt voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding, alsmede enige functionaris in dienst van die betreffende *verzekerde* die door een lid van de directie is belast met een bijzondere verantwoordelijkheid voor de naleving van eerdergenoemde voorschriften.

19.4 Opzet

In aanvulling op hetgeen is bepaald in artikel 3.3 van de algemene voorwaarden geldt dat indien de betreffende *verzekerde* een rechtspersoon is voor de toepassing van deze uitsluiting onder *verzekerde* wordt verstaan een lid van de directie of de bedrijfsleiding.

19.5 Genetische schade

Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor genetische schade.

19.6 Wetswijziging

Verzekeraars hebben het recht, indien gedurende de verzekeringsperiode het aansprakelijkheidsrisico wordt of zal worden verzwaaard door wetgeving in formele of materiële zin, de *verzekering* te herzien met ingang van een door *verzekeraars* te bepalen datum, met inachtneming van een termijn van ten minste twee (2) maanden. De *verzekeringnemer* heeft het recht de herziening van de overeenkomst te weigeren binnen dertig (30) dagen nadat hem daarvan mededeling is gedaan.

Bijzondere voorwaarden

Rubriek IV – Beroepsaansprakelijkheid

20 Nadere dekkingomschrijving

20.1 Beroepsaansprakelijkheid

- 20.1.1 Verzekerd onder deze rubriek is, met inachtneming van hetgeen is bepaald in de algemene voorwaarden alsmede met inachtneming van het verzekerde bedrag en het *eigen risico*, de *beroepsaansprakelijkheid* van *verzekerde* voor *zuivere vermogensschade* van *derden*, mits
- 20.1.1.1 de *aanspraak* ter zake daarvan voor de eerste maal tegen *verzekerde* is ingesteld tijdens de *verzekeringsperiode* of de termijn als genoemd in artikel 2.7 en tevens tijdens deze periode schriftelijk bij *verzekeraars* is gemeld; en
- 20.1.1.2 de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijkgestelde *verzekerde* niet bekend was.
- 20.1.2 Indien een omstandigheid tijdens de verzekeringsperiode voor de eerste maal schriftelijk bij *verzekeraars* is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de *aanspraak* die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze *omstandigheid*. De datum van de eerste schriftelijke melding aan *verzekeraars* van de *aanspraak* of *omstandigheid* is bepalend voor het *verzekeringsjaar* waaraan de desbetreffende *aanspraak* of *omstandigheid* wordt toegerekend.

20.2 Documenten onder opzicht

In aanvulling op het bepaalde in het vorige artikel is tevens verzekerd de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor door *derden* geleden *zaakschade* als gevolg van het beschadigen, vernietigen en/of verloren (doen) gaan van informatiedragers en de daarop aanwezige informatie alsmede aan Verzekerde toevertrouwde documenten.

Onder documenten wordt verstaan: contracten, handleidingen, boeken, statistieken, formulieren, grafische ontwerpen of bestanden, dia's, films e.d.

Geld, geldwaardige papieren, virtuele valuta en/of cryptovaluta worden niet gezien als documenten.

Het verzekerd bedrag voor deze dekking bedraagt € 250.000 per *aanspraak* en per jaar. Het *eigen risico* bedraagt € 2.500 per *aanspraak*.

Het verzekerd bedrag is onderdeel van het verzekerd bedrag voor beroepsaansprakelijkheid als vermeld op het polisblad.

21 Aanvullende uitsluitingen

21.1 Algemene aansprakelijkheid

Niet verzekerd onder deze rubriek is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor *schade* gedekt onder Rubrieken I Algemene aansprakelijkheid, Rubriek II *werkgeversaansprakelijkheid* en Rubriek III *milieuaansprakelijkheid* van de bijzondere voorwaarden.

21.2 Uitgesloten zuivere vermogensschade

Niet verzekerd onder deze rubriek is de *aansprakelijkheid* van *verzekerde* voor *zuivere vermogensschade* gerelateerd aan:

- 21.2.1. Vermogensdelicten en omissies in het betalingsverkeer;
- 21.2.2. Het toezeggen of garanderen van resultaten, opbrengsten, rendementen of besparingen;
- 21.2.3. Overschrijdingen van kostenbegrotingen en/of prijsopgaven, opleveringsdata en andere tijdsplanningen;
- 21.2.4. Omzetederving, winstderving, rentederving en imagoschade;
- 21.2.5. Belastingen, accijnzen, heffingen en rechten
- 21.2.6. Niet of niet tijdig nakomen overeenkomsten;
- 21.2.7. Opzettelijke (in de zin van artikel 3.3) niet of niet tijdig nakomen van een overeenkomst;
- 21.2.8. Oneerlijke mededinging;
- 21.2.9. Bestuurdersaansprakelijkheid;
- 21.2.10. Inbreuk op intellectuele eigendomsrechten;
- 21.2.11. Cyber incident;
- 21.2.12. Milieuaantasting;
- 21.2.13. Recall alsmede uit- en inbouwkosten;
- 21.2.14. Overschrijden volmacht;
- 21.2.15. Het bewust afwijken van wettelijke of bestuurlijke voorschriften, dan wel door de opdrachtgever gegeven aanwijzingen of gestelde condities of het ondanks kennis van de gebrekkigheid en/of schadelijkheid ervan, uitvoeren van de overeengekomen werkzaamheden;
- 21.2.16. Faillissement, surséance van betaling en/of insolventie van verzekerde;
- 21.2.17. Fraude zoals beschreven in art 7:941 lid 5 BW;
- 21.2.18. Productaansprakelijkheid

Bijzondere voorwaarden

Rubriek V – Beroepsaansprakelijkheid Ontwerp & Bouw

22 Aanvullende begripsomschrijvingen

In aanvulling danwel ter vervanging van op de omschrijving van de gebruikte begrippen in de voornoemde voorwaarden gelden in het kader van deze rubriek de volgende begrippen.

22.1 Derden

Met terzijdestelling van artikel 1.7 van de algemene voorwaarden worden *verzekerden* ten opzichte van elkaar en onderling als *derden* beschouwd.

22.2 Handelen of nalaten

In afwijking van artikel 1.13 van de algemene voorwaarden wordt *handelen of nalaten van verzekerde* binnen de *verzekerde hoedanigheid* beperkt tot *handelen of nalaten van een verzekerde* die bij de uitvoering en realisatie van een *ontwerp* betrokken is:

- a. als aannemer en (deels) voor eigen rekening en risico het *ontwerp* maakt of laat maken;
- b. als aannemer en contractueel verantwoordelijk is voor het *ontwerp*;
- c. als aannemer en op wie een waarschuwingsplicht rust met betrekking tot het *ontwerp*;
- d. door voor eigen rekening en risico een *ontwerp* te maken en een andere *verzekerde* betrokken is bij de realisatie;
- e. door in een bouwteam, alliantie of enig ander vergelijkbaar samenwerkingsverband voor eigen rekening en risico (mede) verantwoordelijkheid te dragen voor de eigen inbreng in het *ontwerp* en niet tot overeenstemming is gekomen met de opdrachtgever;
- f. door voor eigen risico een (deel van het) *ontwerp* te maken en tevens als bouwkundig toezichthouder betrokken te zijn bij de realisatie door *derden*.

22.3 Ontwerp

Onder *ontwerp* wordt verstaan de tekeningen, berekeningen, specificaties, enz. welke op schrift of in een (elektronisch) document dienen te zijn vastgelegd ten behoeve van de realisatie van een werk/project in de burger-, utiliteits-, en civiele bouw; waaronder begrepen werken/projecten van infrastructurele aard.

22.4 Combinaties

Een samenwerkingsverband waarin verschillende partijen deelnemen met als doel het uitvoeren van één of meerdere bouwprojecten.

22.5 Schade

Artikel 1 van Rubriek IV Algemene voorwaarden Beroepsaansprakelijkheid van de Bijzondere voorwaarden is niet van toepassing.

23 Dekkingsomschrijving

Ter vervanging van artikel 2 in de voornoemde algemene voorwaarden geldt in het kader van deze bijzondere voorwaarden de volgende omvang van de dekking.

23.1 Dekkingsomschrijving

Verzekerd is de *schade* van *verzekerde* als gevolg van een *handelen of nalaten* waarvoor een *opdrachtnemer* aansprakelijk is ten opzichte van *verzekerde*.

Voorwaarde voor dekking is dat de *aanspraak* tijdens de *verzekeringperiode* wordt ingesteld en de *aanspraak* in die periode schriftelijk bij *verzekeraar* is gemeld en de *aanspraak* respectievelijk de *omstandigheid* bij het aangaan van de *verzekering* bij de *verzekeringnemer* of de aansprakelijkgestelde *verzekerde* niet bekend was.

Indien een omstandigheid tijdens de geldigheidsduur van de verzekering voor de eerste maal schriftelijk bij verzekeraars is aangemeld, zal onverminderd het bepaalde in artikel 4, de aanspraak die daaruit voortvloeit - ongeacht op welk tijdstip - geacht worden te zijn ingesteld en gemeld op de datum van melding van deze omstandigheid. De datum van de eerste schriftelijke melding aan verzekeraars van de aanspraak of omstandigheid is bepalend voor het verzekeringsjaar waaraan de desbetreffende aanspraak of omstandigheid wordt toegerekend.

24 Aanvullende dekking

In aanvulling op artikel 23 van deze bijzondere voorwaarden gelden de volgende aanvullende dekkingen.

24.1 Mitigation costs

Met terzijdestelling van artikel 3.5.2 van de algemene voorwaarden vergoedt *verzekeraar*, na voorafgaande schriftelijke toestemming van *verzekeraar*, de door *verzekerde* tijdens de *verzekeringperiode* noodzakelijk en redelijkerwijs te maken kosten, die betrekking hebben op het verbeteren, herstellen, opnieuw uitvoeren en alsnog uitvoeren van door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* uitgevoerde werkzaamheden, om een *schade* te voorkomen en/of te verminderen, welke anders tot een *aanspraak* zou hebben geleid of zal leiden gedekt onder artikel 2 van de algemene voorwaarden. De bewijslast dat deze kosten verzekerd zijn ligt uitdrukkelijk bij *verzekerde*.

24.2 Aanvullende regelingen

24.2.1 Andere verzekerden

Andere *verzekerde(n)* als bedoeld in art. 1.3 van de verzekeringsvoorwaarden is (zijn):

- de opdrachtgever(s) van de overige *verzekerden* onder deze *verzekering*, echter uitsluitend in de hoedanigheid van opdrachtgever of - na oplevering van het project/werk - als eigenaar, echter uitsluitend indien en voor zover de *verzekerde* conform deze Rubriek eveneens aansprakelijk is.

24.2.2 Aanvullende dekkingen bij preventie

Indien *verzekerden* het ontwerp (waaronder mede wordt verstaan de samenhang van deelontwerpen) hebben laten beoordelen en goedkeuren door een daartoe gekwalificeerd onafhankelijk bureau geldt het volgende:

24.2.2.1 Ingeval van beëindiging van de *verzekering* blijft de dekking, in afwijking van 7.1 van de voorwaarden, onverminderd van kracht voor aanspraken ter zake van *handelen of nalaten* dat heeft plaatsgevonden voor de einddatum van de *verzekering*, mits de werken/projecten zijn opgeleverd voor de einddatum van de *verzekering* en voor zover deze *aanspraken* uiterlijk 5 jaar na beëindiging tegen *verzekerden* zijn ingesteld en bij *verzekeraars* zijn gemeld.

24.2.2.1.1 Deze uitlooperperiode zal ten aanzien van het verzekerd bedrag worden beschouwd als een verlenging van het laatste *verzekeringsjaar*.

24.2.2.2 Het op het polisblad genoemde *eigen risico* wordt gehalveerd.

24.2.2.3 De uitsluiting als verwoord in art. 3.5 ten aanzien van honoraria wordt geacht te zijn doorgehaald.

24.2.2.4 De uitsluiting als verwoord in art. 3.5 ten aanzien van kosten wordt geacht te zijn doorgehaald echter uitsluitend voor zover de kosten niet kunnen worden doorbelast aan *derden*, niet zijnde een *verzekerde* onder de polis. De opdrachtgever wordt inzake dit lid als *derde* beschouwd.

24.2.2.4.1 Aanspraken tot vergoeding van schade als gevolg van het bepaalde in lid 2.3 en lid 2.4 zijn gedekt tot het verzekerd bedrag als vermeld op het polisblad.

24.2.2.4.2 De uitsluiting als verwoord in art. 3.5 ten aanzien van kosten blijft onverminderd van kracht indien verzekeraars bewijzen dat de oorzaak van de schade ligt in een bewuste kostenbesparing door de aangesproken *verzekerde*, voor aanvang van de uitvoering van het betreffende project.

24.2.3 Uitbreiding voorwaarden

Voor de goede orde wordt bepaald dat een garantieregeling met het Keurmerk Garantiewoning of vergelijkbare garantietoezeggingen niet worden gezien als een garantiebeding als genoemd in art. 3.5 van de verzekeringsvoorwaarden.

24.3 Combinaties

24.3.1 Wanneer een *verzekerde* optreedt als enige ontwerpende aannemer in een combinatie wordt eveneens gedekt de aansprakelijkheid van de combinatie, ook wanneer de combinatie rechtspersoonlijkheid bezit.

24.3.2 Wanneer een ander dan een *verzekerde* (mede) optreedt als ontwerpende partij en een *verzekerde* als deelnemer in een combinatie op grond van de wet of anderszins gehouden is bij te dragen in een door de combinatie of door haar deelnemers veroorzaakte *schade* biedt onderhavige verzekering dekking voor dat deel van de *schade* waarvoor *verzekerde* gehouden is bij te dragen in de schade. Deze dekking wordt tevens geboden wanneer een deelnemer uit de combinatie insolvent blijkt te zijn.

24.3.3 Indien en voor zover een *schade* als omschreven in art. 12.3 eveneens op een polis van een deelnemer in de combinatie is gedekt, biedt onderhavige *verzekering* geen dekking voor dat deel van de *schade* welke op deze polis van een deelnemer in de combinatie is vergoed. Het bepaalde in art. 7:961 BW en het bepaalde in art. 2.8 van de algemene voorwaarden is voor dit artikel niet van toepassing.

24.4 Design only

24.4.1 Deze verzekering biedt mede dekking voor de aansprakelijkheid voortvloeiend uit de door of onder verantwoordelijkheid van *verzekerde* uitgevoerde adviseurs-, bouwadvies- en ingenieursdiensten (diensten zonder de verantwoordelijkheid voor de uitvoering en realisatie van het advies).

De aansprakelijkheid van *verzekerde* is ten opzichte van haar opdrachtgevers verzekerd op basis van de regeling van de rechtsverhouding tussen opdrachtgever, architect, ingenieur en adviseur DNR 2005 of DNR 2011 en de dekking is beperkt tot de daarin vastgelegde aansprakelijkheidsregeling.

24.4.2.1 *Verzekerde* heeft nadrukkelijk de mogelijkheid af te wijken van de in lid 1 van deze clausule vermelde regeling.

Voor de afwijkende overeenkomsten, die schriftelijk moeten zijn overeengekomen, gelden de volgende vereisten:

- De overeenkomsten moeten zijn gebaseerd op een inspanningsverplichting;
- De overeenkomsten moeten zijn gebaseerd op Nederlands recht en er moet zijn bepaald dat de eventuele aansprakelijkheid gebaseerd dient te zijn op een toerekenbare tekortkoming op grond van de wet of uit overeenkomst en waarin is bepaald dat in geval van een geschil uiteindelijk de Nederlandse rechter hierover dient te oordelen.

- De maximale aansprakelijkheidstermijn bedraagt 10 jaar.

24.4.2.2 Niet gedekt is de aansprakelijkheid van *verzekerde* voor schade met betrekking tot rente-en winstderving en imagoschade.

24.4.3.1 In afwijking van het vermelde in lid 1 en 2 van deze clausule wordt geen dekking geboden voor zaakschade en/of zuivere vermogensschade voortvloeiend uit een fout als ook de in verband hiermee gemaakte kosten van herstel, indien de aanspraak is ingesteld door een gelieerde entiteit als vermeld in art 1.1 en 1.2 van deze voorwaarden.

24.4.3.2 Deze uitsluiting is echter niet van toepassing indien *verzekerde* ten genoegen van *verzekeraars* aantoont dat:

- *verzekerde* eveneens aansprakelijk zou zijn geweest indien de gelieerde entiteit die *verzekerde* aansprakelijk heeft gesteld geen *verzekerde* zou zijn geweest in de zin van artikel 1.1 en 1.2 van de op de verzekering van toepassing zijn voorwaarden; en
- aan de verleende diensten een in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke overeenkomst tussen *verzekerde* en de gelieerde entiteit ten grondslag ligt en bovendien de kosten voor deze diensten aan de gelieerde entiteit in rekening zijn gebracht en voldaan.

25 Aanvullende uitsluitingen

In aanvulling op artikel 3 van de algemene voorwaarden zijn ook uitgesloten van dekking *aanspraken* tot vergoeding van *schade*:

25.1 Gebrekkig vakmanschap

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van gebrekkig vakmanschap zijnde:

- a. fabricagefouten, defecte materialen of handenarbeid;
- b. eventuele defecte materialen, vakmanschap of productietechnieken, die worden gebruikt in de feitelijke fabricage van een product;
- c. een garantie met betrekking tot de geschiktheid voor het doel in relatie tot vakmanschap, materialen of product.

Deze uitsluitingen zijn niet van toepassing indien de *schade* voortvloeit uit een foutief ontwerp of foutieve specificatie van *verzekerde*.

25.2 Intellectueel eigendom

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van inbreuk op intellectuele eigendomsrechten.

25.3 Milieu

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van een milieuaantasting.

25.4 Overschrijding bevoegdheid

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van een bevoegdheidsoverschrijding.

25.5 Termijn- en kostenoverschrijding

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van overschrijding van geraamde (opleverings)termijnen, begrotingen, kosten en prijzen.

De uitsluiting overschrijding van geraamde (opleverings)termijnen geldt niet voor *aanspraken* die voortvloeien uit overschrijdingen die het gevolg zijn van verkeerd *handelen of nalaten* bij de uitvoering van de opdracht.

25.6 Sowieso kosten

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van kosten die moeten worden gemaakt in verband met een fout in het ontwerp, waardoor werkzaamheden voor, voorzieningen in en/of onderdelen van een (bouw-) project/werk moeten worden verricht, ingepast en/of aangebracht, echter uitsluitend voor zover die kosten ook zonder de fout noodzakelijk zouden zijn geweest.

25.7 Winst- en rentederving

In verband met, voortvloeiende uit of als gevolg van winst- en rentederving en imagoschade tenzij deze worden geleden door een niet-*verzekerde*.

Saskia Altink

**Senior Underwriter Professional
Indemnity**

Saskia.Altink@dualgroup.com

M: +31 (0)6 121 85 823

Marnix de Kievit

Head of Liability Lines & Cyber

**Lead Underwriter Professional
Indemnity**

Marnix.deKievit@dualgroup.com

M: +31 (0)6 45 031 586

Femke Nollet

Head of Claims Benelux

benelux_claims@dualgroup.com

M: +31 (0)6 108 976 54

Ylonka Polder

Senior Underwriter Casualty

Ylonka.Polder@dualgroup.com

M: +31 (0)6 38 167 588

DUAL Benelux

Westersingel 98, 3015 LC Rotterdam, The Netherlands

www.dualinsurance.com/nl

